

Kildekritikk

MÅL FOR TIMEN:

- ❖ VITE HVA KILDER OG KILDEKRITIKK ER
- ❖ KUNNE BRUKE RAMMEVERKET **tone**
- ❖ VITE MER OM HVORDAN DU FINNER VIKTIG INFORMASJON TIL ARTIKKELEN DIN

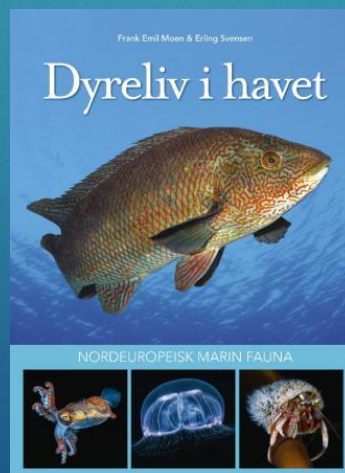
Hva er en kilde?

2

- ▶ Deg selv
- ▶ Noen du kjenner
- ▶ En ekspert på emnet
- ▶ Bøker
- ▶ Internett
- ▶ Nyheter
- ▶ Aviser
- ▶ Artikler
- OSV...

Hvor vil du lete etter informasjonen du trenger?

Bøker?
Internett?

Rammeverket TONE

En god hjelp til å utøve kildekritikk.

ER kilden:

TROVERDIG (til å stole på)

OBJEKTIV (har ikke egen-
interesser)

NØYAKTIG (feilfritt og nytt nok)

EGNET (akkurat det du trenger)

Dette skal du få lære mer om!

Finne informasjon i ei faktabok

INNHold	
	Jorden og rommet 9
	Vitenskap 49
	Kroppen vår 89
	Dyr 129
	Det var en gang 169
	Folk og steder 209
	Nye ord og register 249

Innhaldsoversikt

EMNEORDSREGISTER	
A	Astronauter 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

Emneords-register

Finne informasjon på internett

5

Jappa skole, 2019.

► **Hva er gode kilder som du kan stole på?**

► **To viktige spørsmål:**

1. Hvem er kilden?
2. Er det som står der troverdig?

Hvorfor er nettsiden laget?

6

- ▶ For å informere om noe?
- ▶ For å presentere fakta?
- ▶ For å selge noe?
- ▶ For å underholde?

Faktisk.

Hvordan ser nettsiden ut?

7

- ▶ Finnes det kontaktinformasjon?
- ▶ Virker teksten seriøs?
- ▶ Fungerer lenkene på siden?
- ▶ Henvises det til andre kilder?
- ▶ Finnes det dato på siden om når siden ble laget eller oppdatert?

▶ <https://zapatopi.net/treeoctopus/>

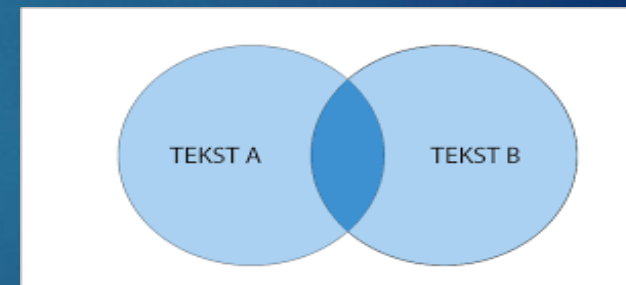
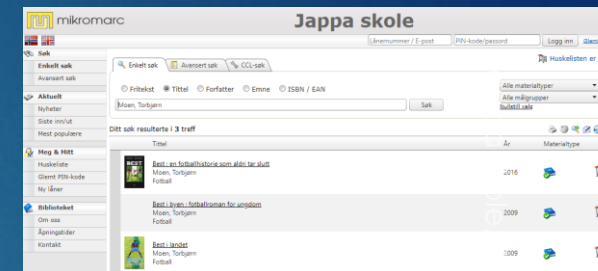
▶ http://www.norgefotball.com/index.php?route=information/information&information_id=9

Jappa skole, 2019.

Viktig!

Kan du få informasjon fra andre kilder? 8

- ▶ Har du sjekket skolebiblioteket?
- ▶ Har du sjekket lenkesamlingen til f.eks Nysgjerrigper.no?
- ▶ Har du sammenlignet med andre kilder?
- ▶ Er internett den beste kilden?

Kan du stole på kilden? Bruk rammeverket TONE

9

Jappa skole, 2019.

T står for troverdig

*Hvem er forfatteren?
Du må kunne "stole" på
kilden din. Hold deg til
kjente adresser hvor du
kan finne ut hvem som
er ansvarlig for
nettsiden.*

O står for objektiv

*Er informasjonen
framstilt på en nøytral
måte? Stemmer noe av
innholdet med noe du
vet fra før?*

N står for nøyaktig

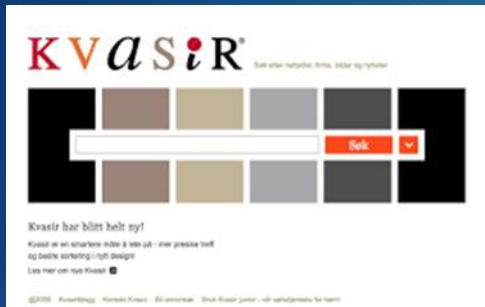
*Finner du skrive- og
slurvefeil kan dette si
noe om både forfatter
og nøyaktighet. Når ble
siden sist oppdatert?
Sier nettsiden noe om
"sine kilder" igjen?*

E står for Egned

*Passer kilden til ditt bruk,
er den egnet til ditt formål?
Hvem er den tenkte
målgruppen og
mottakeren?*

Tips til gode søkemotorer og nettsider!

10

<https://www.kvasir.no/>

<https://snl.no/>

<https://nysgjerrigper.no/>

Havforskningsinstituttet

<https://www.hi.no/hi/temasider/arter>

Tips til hvor du kan hente gratis bilder på nettet.

11

Bilder-innstillinger-avansert søk-bruksrettigheter-velg nederste

<https://www.bing.com/>

<https://pixabay.com/no/>

Det er ikke lov å kopiere og bruke bilder du finner hvor som helst på nettet!

Kilder

- ▶ Kilde: Ung.no, 2019.
- ▶ Rammeverket TONE
- ▶ Ekholt skoles plan for: Opplæring i informasjonskompetanse